

VIỆN HÀN LÂM
KHOA HỌC XÃ HỘI VIỆT NAM
HỌC VIỆN KHOA HỌC XÃ HỘI

ĐÀO VĂN MẠC

**VAI TRÒ CỦA ĐỘI NGŨ TRÍ THỨC KHOA HỌC XÃ HỘI
VÀ NHÂN VĂN QUÂN SỰ TRONG BẢO VỆ AN NINH
TỰ TUỞNG Ở VIỆT NAM HIỆN NAY**

**Ngành: Chủ nghĩa DVBC và DVLS
Mã số: 9.22.90.02**

TÓM TẮT LUẬN ÁN TIẾN SĨ TRIẾT HỌC

HÀ NỘI – 2026

Công trình được hoàn thành tại:
**Học viện Khoa học xã hội,
Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam**

Người hướng dẫn khoa học: 1. TS. Nguyễn Thị Hoài
2. PGS. TS Trần Hậu Tân

Phản biện 1: GS.TS. Nguyễn Văn Tài

Phản biện 2: PGS.TS. Đỗ Minh Hợp

Phản biện 3: PGS.TS.Cao Thu Hằng

Luận án sẽ được bảo vệ trước Hội đồng chấm luận án cấp
Học viện họp tại: Học viện Khoa học xã hội

vào hồi: 08 giờ 30 phút, ngày 21 tháng 04 năm 2026

Có thể tìm hiểu luận án tại thư viện:

- **Thư viện Quốc gia Hà Nội**
- **Thư Viện Học viện Khoa học xã hội**

CÁC CÔNG TRÌNH KHOA HỌC CỦA TÁC GIẢ ĐÃ CÔNG BỐ LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI LUẬN ÁN

1. *“Developing the intellectual resources of the military to meet the requirements of building and defending the socialist republic of Vietnam in the new situation”* (2023), The International Conference on Human resources for sustainable development, tr.451-461. <https://icpt.hust.edu.vn/en/proceedings/icpt-hust-2023/proceedings-of-icpt-hust-2023-12.html>

2. Vai trò của đội ngũ trí thức quân đội trong bảo vệ an ninh tư tưởng của Đảng hiện nay (2025), *Tạp chí Quản lý Nhà nước*, <https://www.quanlynhanuoc.vn/2025/04/03/vai-tro-cua-doi-ngu-tri-thuc-quan-doi-trong-bao-ve-an-ninh-tu-tuong-cua-dang-hien-nay/>

3. Đóng góp của đội ngũ trí thức khoa học xã hội và nhân văn quân sự trong bảo vệ an ninh tư tưởng ở Việt Nam hiện nay (2025), *Tạp chí Nghiên cứu Triết học*, tr.20-27.

MỞ ĐẦU

1. Lý do lựa chọn đề tài luận án

Trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa, bảo vệ an ninh tư tưởng luôn giữ vị trí đặc biệt quan trọng, là một bộ phận cấu thành của bảo vệ an ninh quốc gia, đồng thời là nhiệm vụ trọng yếu, thường xuyên của toàn Đảng, toàn dân và toàn quân. Trong bối cảnh toàn cầu hóa, hội nhập quốc tế sâu rộng và sự phát triển mạnh mẽ của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, cuộc đấu tranh trên lĩnh vực tư tưởng, lý luận đang diễn ra ngày càng quyết liệt, phức tạp với nhiều phương thức, thủ đoạn tinh vi. Các thế lực thù địch đẩy mạnh chiến lược “diễn biến hòa bình”, thúc đẩy “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”, tăng cường chống phá nền tảng tư tưởng của Đảng, gây nhiễu loạn thông tin, làm suy giảm niềm tin chính trị, tác động trực tiếp đến sự ổn định chính trị - xã hội và sức mạnh chiến đấu của Quân đội nhân dân Việt Nam. Thực tiễn đó đặt ra yêu cầu khách quan phải tăng cường bảo vệ vững chắc an ninh tư tưởng trong tình hình mới.

Trong hệ thống các lực lượng tham gia bảo vệ an ninh tư tưởng, đội ngũ trí thức khoa học xã hội và nhân văn quân sự giữ vai trò đặc biệt quan trọng trên mặt trận tư tưởng - lý luận của Đảng trong quân đội. Với chức năng nghiên cứu, giảng dạy, tổng kết thực tiễn, phát triển lý luận và định hướng tư tưởng, đội ngũ này trực tiếp góp phần bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, củng cố bản lĩnh chính trị, xây dựng niềm tin, ý chí chiến đấu cho cán bộ, chiến sĩ và nhân dân. Đồng thời, thông qua hoạt động nghiên cứu khoa học và tham mưu chiến lược, đội ngũ trí thức khoa học xã hội và nhân văn quân sự góp phần nhận diện, dự báo những nguy cơ tác động đến an ninh tư tưởng; đề xuất luận cứ khoa học và giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch, giữ vững trận địa tư tưởng của Đảng trong quân đội và toàn xã hội.

Nhận thức sâu sắc vị trí, vai trò của đội ngũ trí thức khoa học xã hội và nhân văn quân sự, thời gian qua, Đảng, Nhà nước, Quân ủy Trung ương và Bộ Quốc phòng đã ban hành nhiều chủ trương, giải pháp nhằm xây dựng, phát triển và phát huy vai trò của lực lượng này trong bảo vệ an ninh tư tưởng. Thực tiễn cho thấy, đội ngũ trí thức khoa học xã hội và nhân văn quân sự đã có nhiều đóng góp quan trọng trong nghiên cứu lý luận, giáo dục chính trị, tuyên truyền, định hướng dư luận và đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch; góp phần làm sáng tỏ cơ sở lý luận và thực tiễn của đường lối quốc phòng, an ninh, bảo vệ Tổ quốc trong điều kiện mới. Nhiều công trình nghiên cứu, hoạt động tổng kết thực tiễn và tham mưu chiến lược của đội ngũ này đã trực tiếp góp phần củng cố “lá chắn” tư tưởng, tăng cường sự thống nhất về chính trị, tư tưởng trong quân đội và xã hội.

Tuy nhiên, trước yêu cầu mới của nhiệm vụ bảo vệ an ninh tư tưởng, vai trò của đội ngũ trí thức khoa học xã hội và nhân văn quân sự vẫn còn bộc lộ những hạn chế nhất định. Một bộ phận trí thức chưa thực sự phát huy đầy đủ vai trò tiên phong trên mặt trận tư tưởng - lý luận; năng lực phát hiện, dự báo và đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch có mặt còn hạn chế; tính chủ động, nhạy bén trước những vấn đề tư tưởng mới nảy sinh chưa cao. Bên cạnh đó, sự phát triển mạnh mẽ của không gian mạng, truyền thông số và các hình thái chiến tranh thông tin mới đang đặt ra nhiều vấn đề lý luận và thực tiễn cần tiếp tục nghiên cứu, luận giải một cách hệ thống và sâu sắc.

Mặt khác, cho đến nay, các công trình nghiên cứu liên quan chủ yếu tập trung vào vấn đề bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hoặc xây dựng đội ngũ trí thức quân đội nói chung; chưa có nhiều công trình nghiên cứu chuyên sâu, toàn diện dưới góc độ triết học về vai trò của đội ngũ trí thức khoa học xã hội và nhân văn quân sự trong bảo vệ an ninh tư tưởng ở Việt Nam hiện nay. Vì vậy, việc nghiên cứu đề tài:

“Vai trò của đội ngũ trí thức khoa học xã hội và nhân văn quân sự trong bảo vệ an ninh tư tưởng ở Việt Nam hiện nay” vừa có ý nghĩa lý luận, vừa có ý nghĩa thực tiễn cấp thiết.

2. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

Mục đích nghiên cứu:

Làm rõ một số vấn đề lý luận và thực trạng về vai trò của đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự trong bảo vệ ANTT ở Việt Nam; từ đó, đề xuất giải pháp nhằm phát huy vai trò của đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự trong bảo vệ ANTT ở Việt Nam hiện nay.

Nhiệm vụ nghiên cứu:

Tổng quan tình hình nghiên cứu trong và ngoài nước có liên quan đến đề tài luận án, qua đó xác định những vấn đề đã được nghiên cứu, những khoảng trống khoa học cần tiếp tục làm rõ. Phân tích và làm rõ một số vấn đề lý luận cơ bản về vai trò của đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự trong bảo vệ ANTT ở Việt Nam hiện nay. Đánh giá thực trạng thực hiện vai trò của đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự trong bảo vệ ANTT ở Việt Nam hiện nay; chỉ ra những kết quả đạt được, hạn chế, nguyên nhân và những vấn đề đặt ra từ thực trạng đó. Đề xuất giải pháp chủ yếu nhằm phát huy vai trò của đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự trong bảo vệ ANTT ở Việt Nam hiện nay.

Đối tượng nghiên cứu:

Nghiên cứu vai trò của đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự trong bảo vệ ANTT ở Việt Nam.

Phạm vi nghiên cứu:

Về nội dung: Đề tài tập trung nghiên cứu những vấn đề lý luận, thực tiễn về vai trò của đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự trong bảo vệ ANTT ở Việt Nam hiện nay.

Về không gian: Khảo sát ở một số học viện, trường sĩ quan, viện nghiên cứu, cơ quan báo chí, đơn vị làm nhiệm vụ sẵn sàng chiến đấu trong Quân đội nhân dân Việt Nam, như: Các học viện, nhà

trường quân đội khu vực phía Bắc; Quân khu 1,2,3,4; Quân đoàn 12; Báo Quân đội nhân dân, Trung tâm phát thanh, truyền hình Quân đội, Nhà hát quân đội.

Về thời gian: Các tư liệu, số liệu sử dụng nghiên cứu, khảo sát chủ yếu từ năm 2018 đến nay. Sau khi Nghị quyết số 35 - NQ/TW, ngày 25/10/2018 của Bộ Chính trị, khoá XII về “tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái thù địch trong tình hình mới” và Đề án số 1969/QĐ-BQP, “Quân đội phòng chống “diễn biến hoà bình” trên lĩnh vực tư tưởng văn hoá trong tình hình mới” ngày 16/5/2029 của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng.

3. Cơ sở lý luận, thực tiễn và phương pháp nghiên cứu

Cơ sở lý luận của luận án:

Luận án dựa trên cơ sở lý luận của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh; đường lối, quan điểm của Đảng Cộng sản Việt Nam về trí thức và phát huy vai trò đội ngũ trí thức trong cách mạng xã hội chủ nghĩa nói chung, trong bảo vệ ANTT nói riêng.

Cơ sở thực tiễn của luận án:

Vai trò của đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự trong bảo vệ ANTT ở Việt Nam thông qua thực hiện chức trách, nhiệm vụ; các số liệu nghiên cứu, khảo sát; các báo cáo sơ kết, tổng kết hoạt động giáo dục đào tạo, nghiên cứu khoa học, CTĐ,CTCT của các đơn vị phạm vi nghiên cứu của đề tài.

Phương pháp nghiên cứu của luận án:

Trên cơ sở phương pháp luận của chủ nghĩa duy vật biện chứng và chủ nghĩa duy vật lịch sử, luận án sử dụng tổng hợp các phương pháp nghiên cứu của chuyên ngành và liên ngành KHXH&NV, trong đó tập trung vào các phương pháp chủ yếu như: phân tích và tổng hợp; diễn dịch và quy nạp; lôgic và lịch sử; điều tra xã hội học, thống kê, so sánh và phương pháp chuyên gia.

4. Những đóng góp mới của luận án

Luận án góp phần làm sáng tỏ cơ sở lý luận về vai trò của đội ngũ trí thức KHXH&VN quân sự trong bảo vệ ANTT ở Việt Nam hiện nay trên nền tảng phương pháp luận của CNDVBC&CNDVLS; từ đó khái quát và hệ thống hóa những biểu hiện chủ yếu của vai trò đội ngũ này trong định hướng nhận thức, phát triển lý luận và đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong Quân đội và xã hội. Trên cơ sở khảo sát, phân tích thực tiễn, luận án đánh giá một cách có hệ thống thực trạng thực hiện vai trò của đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự, chỉ ra những ưu điểm, hạn chế và những vấn đề đặt ra trong bối cảnh mới. Từ đó, luận án đề xuất hệ thống giải pháp nhằm phát huy vai trò của đội ngũ này trong bảo vệ ANTT ở Việt Nam hiện nay

5. Ý nghĩa lý luận và thực tiễn của luận án

Ý nghĩa lý luận:

Kết quả nghiên cứu của luận án góp phần làm rõ hơn những vấn đề lý luận về vai trò của đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự; bảo vệ ANTT và phát huy vai trò của đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự trong bảo vệ ANTT ở Việt Nam hiện nay.

Ý nghĩa thực tiễn:

Kết quả nghiên cứu của luận án góp phần cung cấp các luận cứ, luận chứng khoa học để các cơ quan nghiên cứu, các học viện, nhà trường, đơn vị quân đội nghiên cứu, vận dụng, tham mưu, đề xuất, chỉ đạo tổ chức thực hiện việc phát huy vai trò của đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự trong bảo vệ ANTT ở Việt Nam hiện nay.

Kết quả nghiên cứu của luận án có thể dùng làm tài liệu tham khảo trong nghiên cứu, giảng dạy những nội dung có liên quan ở các cơ quan nghiên cứu, các học viện, nhà trường, đơn vị trong quân đội.

6. Kết cấu của luận án

Luận án gồm: Phần mở đầu; 4 chương, 10 tiết; Kết luận; Danh mục các công trình nghiên cứu của tác giả đã công bố có liên quan đến đề tài luận án; Danh mục tài liệu tham khảo và Phụ lục.

Chương 1

TỔNG QUAN MỘT SỐ CÔNG TRÌNH NGHIÊN CỨU CÓ LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI LUẬN ÁN

1.1. Những công trình khoa học tiêu biểu có liên quan đến đề tài luận án

1.1.1. Nhóm công trình nghiên cứu tiêu biểu về trí thức, trí thức KHXH&NV, trí thức KHXH&NV quân sự

Thẩm Vinh Hoa và Ngô Quốc Diệu (2008), *“Tôn trọng trí thức, tôn trọng nhân tài kể lớn trăm năm chấn hưng đất nước”*; Antonio Gramsci (1971), *Selections from the Prison Notebooks*, Internantional Publishers, New York; Michel Foucault (1980), *Selected interviews and other writings 1972 – 1977*, Pantheon Books, New York; Edward Said (1994), *“Representations of the Intellectual”*; Phan Việt Dũng (1988), *“Vị trí, vai trò của tầng lớp trí thức trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội”*; Đỗ Mười (1995), *“Trí thức Việt Nam trong sự nghiệp đổi mới xây dựng đất nước”*; Phan Thanh Khôi (2003), *“Phát huy vai trò của nguồn lực trí thức KHXH&NV trong Quân đội nhân dân Việt Nam hiện nay”*; Nguyễn Đình Minh (2003), *“Phát huy vai trò nguồn lực trí thức khoa học xã hội nhân văn trong Quân đội nhân dân Việt Nam hiện nay”*; Lê Văn Dũng (2008), *“Phát huy vai trò lực lượng trí thức quân đội trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc”*; *“Phát huy vai trò của đội ngũ chính ủy, chính trị viên trong xây dựng quân đội về chính trị”*; Nguyễn Văn Thập (2009), *“Xây dựng đội ngũ giảng viên khoa học xã hội nhân văn trong các trường đào tạo sĩ quan quân đội”*; Phạm Văn Thanh (2011), *“Xây dựng đội ngũ trí thức khoa học Mác - Lênin trong các trường đại học ở nước ta hiện nay”*; Nguyễn Phú Trọng (2015), *“Phát huy hơn nữa vai trò của báo chí trong sự nghiệp đổi mới, xây dựng và bảo vệ đất nước”*; Phạm Thanh Giang (2015), *“Phát triển nguồn lực giảng viên KHXH&NV chất lượng cao trong*

các học viện Quân đội nhân dân Việt Nam hiện nay”; Trần Việt Hưng (2016), “Xây dựng đội ngũ trí thức Mác - Lênin trong các nhà trường Quân đội nhân dân Việt Nam”; Lê Xuân Thủy (2020), “Vai trò của trí thức KH&NV quân sự trong xây dựng quân đội vững mạnh về chính trị trước tác động của Cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư”; Phạm Văn Hiếu, Nguyễn Ngọc Thái (2023), “Xây dựng đội ngũ trí thức trong quân đội nhân dân Việt Nam theo tư tưởng Hồ Chí Minh”.

1.1.2. Nhóm công trình nghiên cứu khoa học liên quan đến an ninh tư tưởng và bảo vệ an ninh tư tưởng

A.A. Episep (1980), “*Ideological work in the Soviet armed forces*”, (Công tác tư tưởng trong các lực lượng vũ trang Xô - Việt); Nhà xuất bản Đại học Công an nhân dân Trung Quốc (1991), “Bàn về vấn đề chống diễn biến hòa bình”; Michel Foucault (1980), *Power/Knowledge: Selected Interviews and Other Writings*; Joseph S.Nye (2004), *Soft Power: The Means to Success in World Politics*; Joseph S.Nye (2019), “*Protecting democracy in an Era of Cyber information War*”, Belfer center for Science and International Affairs, Harvard Kennedy School; Nguyễn Bá Dương (2010), “Phòng, chống “diễn biến hòa bình” trên lĩnh vực chính trị và vấn đề bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay”; “Phòng, chống “diễn biến hòa bình” ở Việt Nam - Mệnh lệnh của cuộc sống”(2018); “Bảo vệ vững chắc Tổ quốc, giữ vững môi trường hòa bình, ổn định để phát triển đất nước lợi ích cốt lõi của quốc gia - dân tộc Việt Nam” (2016); Bùi Quảng Bạ (2011), “Bảo đảm an ninh văn hóa - tư tưởng trong bối cảnh toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế”; Phạm Văn Linh (2013), “Công tác tư tưởng, văn hóa trong chiến lược bảo vệ Tổ quốc”; Bộ Quốc phòng (2015), “Đấu tranh phòng, chống “phi chính trị hóa” quân đội trong tình hình mới”; Nguyễn Vĩnh Thắng (2016) “Một số vấn đề về bảo vệ Tổ quốc trong thời kỳ mới”; Cục Tuyên huấn - TCCT, Quân đội Nhân dân Việt Nam (2023), “Đấu tranh phê

phản các quan điểm sai trái, thù địch, giữ vững trận địa tư tưởng của Đảng trong quân đội”; Hội đồng Lý luận Trung ương (2017), “*Phê phán các quan điểm sai trái, bảo vệ nền tảng tư tưởng, cương lĩnh, đường lối của Đảng Cộng sản Việt Nam*”; Trương Giang Long (2017), “*Đấu tranh chống các quan điểm, luận điệu xuyên tạc chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh*”; Phạm Văn Phong (2019), “*Cuộc đấu tranh của C.Mác, Ph.Ăngghen, V.I.Lênin chống chủ nghĩa cơ hội và ý nghĩa đối với xây dựng Đảng hiện nay*”; Nguyễn Việt Thông (Chủ biên 2020), “*Công tác tư tưởng, lý luận với nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới*”; Nguyễn Trọng Phúc (2020); “*Xây dựng và bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng - Lịch sử và nhiệm vụ hiện nay*”; Nguyễn Văn Hoàng (2020), “*Bảo vệ an ninh nội bộ và văn hóa, tư tưởng: Trách nhiệm nặng nề, nhiệm vụ quang vinh*”; Nguyễn Bá Dương (2021) “*Bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng tiếng gọi từ trái tim, mệnh lệnh của cuộc sống*”; Ban chỉ đạo 35 Trung ương (2022), “*Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới*”.

1.1.3. Nhóm công trình nghiên cứu khoa học về vai trò của đội ngũ trí thức khoa học xã hội và nhân văn trong đấu tranh tư tưởng, bảo vệ an ninh tư tưởng

Lưu Đình Á (chủ biên - 1994), “*Hãy cảnh giác! cuộc chiến tranh thế giới không có khói súng*”; Tzu-Chieh Hung & Tzu-Wei Hung (2022), “*How China’s Cognitive Warfara Works: A Frontline Perspective of Taiwan’s Anti-Disinformation Wars*”, *Journal of Global Security Studies*; NATO Allied Command Tranformation (2021), *Cognitive Warfare*, NATO Innovation Hud, France; Viện Khoa học Xã hội Nhân văn quân sự (2008), “*Vai trò của đội ngũ cán bộ KHXH&NV của Học viện Chính trị quân sự trong đấu tranh tư tưởng, lý luận hiện nay*”; Nguyễn Mạnh Hoàng (2010), “*Trí thức quân đội với cuộc đấu tranh tư tưởng - lý luận trong tình hình mới*”;

Nguyễn Đình Bắc (2014), “*Phát huy vai trò của đội ngũ giảng viên ở Học viện Chính trị trong đấu tranh tư tưởng, lý luận hiện nay*”; Trần Văn Phòng (2014), “*Phát huy vai trò của đội ngũ cán bộ nghiên cứu, giảng dạy khoa học xã hội nhân văn trong đấu tranh lý luận hiện nay*”; Nguyễn Đình Minh (2015), “*Vai trò của trí thức KHXH&NV quân sự trong xây dựng quân đội*”; Lưu Đình Trang (2015), “*Đấu tranh chống các quan điểm sai trái, nhiệm vụ quan trọng của giảng viên KHXH&NV ở các nhà trường quân đội*”; Lê Anh Thơ - Nguyễn Sỹ Họa (2016), “*Phát huy vai trò đội ngũ giảng viên KHXH&NV của các nhà trường quân đội trong đấu tranh tư tưởng - lý luận hiện nay*”; Nguyễn Văn Báo (2016), “*Phát huy vai trò đội ngũ giảng viên khoa học xã hội và nhân văn ở Học viện Chính trị với đấu tranh phòng, chống “tự diện biến”, “tự chuyển hóa” trong quân đội*”; Đỗ Văn Trường (2018), “*Vai trò của trí thức khoa học xã hội và nhân văn quân sự trong xây dựng Quân đội nhân dân Việt Nam vững mạnh về chính trị hiện nay*”; Trịnh Xuân Ngọc (2019), “*Vai trò của giảng viên khoa học xã hội và nhân văn ở các học viện, trường sĩ quan quân đội trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay*”; Dương Quốc Dũng (Chủ biên, 2020), “*Quân đội đấu tranh trên mặt trận tư tưởng, lý luận hiện nay*”; Nguyễn Huy Điềm (2022), “*Năng lực phản biện khoa học trong đấu tranh tư tưởng, lý luận của giảng viên khoa học xã hội và nhân văn ở các trường sĩ quan quân đội hiện nay*”.

1.2. Khái quát những vấn đề các công trình đã nghiên cứu và những vấn đề luận án tiếp tục làm rõ

1.2.1. Khái quát những vấn đề các công trình khoa học đã nghiên cứu

Thứ nhất, các công trình nghiên cứu đã bước đầu làm rõ những vấn đề lý luận cơ bản về trí thức và vai trò của trí thức trong đời sống xã hội. Nhiều công trình đã luận giải khái niệm trí thức, vị trí, vai trò của trí thức trong hệ thống phân công lao động xã hội, trong sự phát triển của khoa học - công nghệ và trong tiến bộ xã hội.

Đồng thời, một số nghiên cứu cũng đã làm rõ quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và đường lối của Đảng về vai trò của trí thức trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Thứ hai, một số công trình đã nghiên cứu về trí thức KHXH&NV trong quân đội, làm rõ đặc trưng, vị trí và vai trò của lực lượng này trong hoạt động nghiên cứu lý luận, giáo dục chính trị - tư tưởng, tổng kết thực tiễn và tham mưu hoạch định chủ trương, chính sách xây dựng quân đội vững mạnh về chính trị. Những nghiên cứu này đồng thời chỉ ra các nhân tố tác động đến quá trình xây dựng và phát huy vai trò của đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự trong giai đoạn hiện nay.

Thứ ba, nhiều công trình đã phân tích bản chất, nội dung và yêu cầu của nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, bảo vệ ANTT trong bối cảnh mới. Các nghiên cứu đã làm rõ âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch trong chiến lược “diễn biến hòa bình” trên lĩnh vực tư tưởng - văn hóa; đồng thời nhấn mạnh vai trò của công tác tư tưởng, lý luận trong việc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng và giữ vững ổn định chính trị - xã hội.

Thứ tư, một số công trình đã bước đầu đề cập đến vai trò của đội ngũ trí thức KHXH&NV trong đấu tranh tư tưởng, phản bác các quan điểm sai trái, thù địch, góp phần bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Các nghiên cứu này đã phân tích thực trạng, chỉ ra những yếu tố tác động và đề xuất một số giải pháp nhằm phát huy vai trò của lực lượng trí thức KHXH&NV trong lĩnh vực này.

Nhìn chung, các công trình khoa học đã công bố có liên quan đến đề tài luận án đã cung cấp nhiều luận cứ khoa học quan trọng cả về lý luận và thực tiễn đối với việc nghiên cứu vấn đề trí thức, trí thức KHXH&NV quân sự cũng như nhiệm vụ bảo vệ ANTT ở nước ta hiện nay. Đây là những nguồn tài liệu quý giá, tạo cơ sở để tác giả kế thừa, tham khảo và tiếp tục nghiên cứu trong luận án.

1.2.2. Những vấn đề luận án tiếp tục làm rõ

Xuất phát từ những khoảng trống nghiên cứu, luận án tập trung nghiên cứu, làm rõ những vấn đề cơ bản sau:

- Luận giải một cách hệ thống những vấn đề lý luận về vai trò của đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự trong bảo vệ ANTT ở Việt Nam hiện nay;

- Phân tích, đánh giá thực trạng thực hiện vai trò của đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự trong bảo vệ ANTT ở Việt Nam, chỉ ra những kết quả đạt được, những hạn chế và nguyên nhân;

- Một số vấn đề đặt ra từ thực trạng thực hiện vai trò của đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự trong bảo vệ ANTT ở Việt Nam hiện nay;

- Đề xuất hệ thống giải pháp cơ bản nhằm phát huy vai trò của đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự trong bảo vệ ANTT ở Việt Nam hiện nay.

Kết luận chương 1

Xung quanh vấn đề nghiên cứu của đề tài luận án đã và đang có nhiều nhà khoa học ở nước ngoài và trong nước quan tâm luận giải. Các công trình khoa học đã tổng quan có giá trị quan trọng đối với đề tài luận án. Trên cơ sở khái quát những vấn đề các công trình khoa học đã nghiên cứu và chỉ ra những khoảng trống mà luận án cần tiếp tục làm rõ. Khẳng định luận án được tiếp cận dưới góc độ chính trị - xã hội là công trình nghiên cứu độc lập, không trùng lặp với các công trình đã được công bố và có giá trị lý luận, thực tiễn cấp bách hiện nay.

Chương 2

NHỮNG VẤN ĐỀ LÝ LUẬN VỀ VAI TRÒ ĐỘI NGŨ TRÍ THỨC KHOA HỌC XÃ HỘI VÀ NHÂN VĂN QUÂN SỰ TRONG BẢO VỆ AN NINH TƯ TƯỞNG Ở VIỆT NAM

2.1. Quan niệm đội ngũ trí thức khoa học xã hội và nhân văn quân sự, vai trò đội ngũ trí thức khoa học xã hội và nhân văn quân sự trong bảo vệ an ninh tư tưởng ở Việt Nam

2.1.1. Quan niệm đội ngũ trí thức khoa học xã hội và nhân văn quân sự và bảo vệ an ninh tư tưởng ở Việt Nam

** Quan niệm đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự*

Từ các khái niệm công cụ như: trí thức, đội ngũ, KHXH&VN, trí thức KHXH&NV, trí thức KHXH&NV quân sự, luận án đã đưa ra quan niệm về đội ngũ trí thức KHXH&VN quân sự.

Đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự là bộ phận trí thức hoạt động trong quân đội hoặc gắn với nhiệm vụ quân sự, quốc phòng; có trình độ chuyên môn, năng lực nghiên cứu, giảng dạy, tổng kết thực tiễn trong lĩnh vực khoa học xã hội và nhân văn; trực tiếp tham gia nghiên cứu, phát triển lý luận, giáo dục chính trị tư tưởng, xây dựng bản lĩnh chính trị và bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong quân đội và xã hội..

Từ quan niệm trên, có thể khu biệt đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự thành 3 nhóm cụ thể như sau: (1) Nhóm trí thức nghiên cứu lý luận KHXH&NV quân sự; (2) Nhóm trí thức giảng dạy và đào tạo KHXH&NV quân sự; (3) Nhóm trí thức hoạt động thực tiễn trong công tác tư tưởng, văn hoá và báo chí quân đội.

** Đặc điểm của đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự*

Trình độ học vấn, cấp bậc, chức vụ, chuyên môn ngành nghề, sự trải nghiệm thực tiễn xã hội, quân sự đa dạng và phong phú.

Hoạt động trong môi trường quân sự, được tổ chức chặt chẽ, thống nhất với yêu cầu cao về tính kỷ luật, ý thức sẵn sàng chiến đấu.

Sản phẩm chủ yếu phục vụ mục đích quân sự, quốc phòng, xây dựng quân đội vững mạnh về chính trị.

** Quan niệm về bảo vệ an ninh tư tưởng ở Việt Nam*

Từ khái niệm công cụ là ANTT, ANTT ở Việt Nam, tác giả đã đưa ra quan niệm về bảo vệ ANTT ở Việt Nam: Là tổng thể hoạt động có mục đích, có tổ chức của Đảng, Nhà nước, các tổ chức chính trị - xã hội và toàn xã hội nhằm giữ vững, củng cố và phát triển nền tảng tư tưởng của Đảng; bảo đảm sự ổn định, lành mạnh của đời sống tư tưởng - tinh thần xã hội; đồng thời chủ động phòng ngừa, phát hiện, đấu tranh làm thất bại mọi âm mưu, hoạt động xuyên tạc, phủ nhận, chống phá nền tảng tư tưởng và con đường phát triển của đất nước, qua đó bảo đảm định hướng xã hội chủ nghĩa và sự ổn định chính trị - xã hội ở Việt Nam.

2.1.2. Quan niệm vai trò đội ngũ trí thức khoa học xã hội và nhân văn quân sự trong bảo vệ an ninh tư tưởng ở Việt Nam

Vai trò đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự trong bảo vệ ANTT ở Việt Nam hiện nay là *tổng thể tác động, ảnh hưởng và chức năng của đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự trong việc giữ vững, củng cố và phát triển nền tảng tư tưởng của Đảng, định hướng nhận thức chính trị - xã hội, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch, góp phần bảo đảm sự ổn định chính trị, tư tưởng, tăng cường sức mạnh bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa trong bối cảnh hiện nay.*

Thực chất thực hiện vai trò của đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự trong bảo vệ ANTT chính là quá trình phát huy chức năng, trách nhiệm và năng lực của đội ngũ này với tư cách là chủ thể hoạt động trên mặt trận tư tưởng - lý luận, thông qua các hoạt động nghiên cứu khoa học, giáo dục - đào tạo, tổng kết thực tiễn và đấu tranh tư tưởng, nhằm giữ vững, củng cố và phát triển nền tảng tư tưởng của Đảng, bảo đảm sự ổn định, thống nhất và định hướng XHCN của đời sống tư tưởng trong QĐND Việt Nam và trong xã hội. Cụ thể:

Lực lượng nòng cốt, trực tiếp tham gia nghiên cứu, phát triển và truyền bá chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh trong quân đội, cung cấp những luận cứ khoa học phục vụ công tác tư tưởng - lý luận, đóng góp ngày càng sâu sắc và toàn diện vào quá trình hoạch định chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật Nhà nước về bảo vệ Tổ quốc.

Lực lượng nòng cốt trong xây dựng, củng cố nền tảng tư tưởng của Đảng trong Quân đội, góp phần quan trọng trong xây dựng nền quốc phòng toàn dân và thế trận quốc phòng toàn dân gắn với thế trận an ninh nhân dân.

Lực lượng tiên phong trong tham gia đấu tranh trên mặt trận tư tưởng, lý luận, bảo vệ chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, quan điểm của Đảng; làm thất bại âm mưu, thủ đoạn chống phá của các thế lực sai trái, thù địch.

Lực lượng chủ yếu trong định hướng dư luận xã hội, củng cố niềm tin chính trị - tư tưởng cho cán bộ, chiến sĩ trong Quân đội và Nhân dân.

2.2. Nhân tố cơ bản quy định vai trò đội ngũ trí thức khoa học xã hội và nhân văn quân sự trong bảo vệ an ninh tư tưởng ở Việt Nam

Đường lối, chủ trương của Đảng về công tác tư tưởng, lý luận và nhiệm vụ bảo vệ ANTT.

Nhận thức, trách nhiệm của lãnh đạo, chỉ huy các cơ quan, đơn vị đối với xây dựng và phát huy vai trò của đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự trong bảo vệ ANTT ở Việt Nam

Cơ chế, chính sách, điều kiện làm việc, nghiên cứu, đào tạo, bồi dưỡng dành cho đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự

Trình độ, phẩm chất chính trị, đạo đức, năng lực khoa học và bản lĩnh nghề nghiệp của đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự

Sự tác động của âm mưu thủ đoạn chống phá của các thế lực thù địch trong thực hiện chiến lược “diễn biến hòa bình”, phi chính trị hóa quân đội

Kết luận chương 2

Vai trò đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự trong bảo vệ ANTT ở Việt Nam là tổng hợp các chức năng, nhiệm vụ, tạo thành hệ thống giá trị, thể hiện vị trí, tầm quan trọng cùng các mối quan hệ của họ trong việc giữ vững ANTT của Đảng trong quân đội và xã hội. Khẳng định đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự có vai trò quan trọng, là lực lượng nòng cốt, chủ yếu, xung kích tiên phong trong bảo vệ ANTT ở Việt Nam hiện nay. Việc thực hiện vai trò của đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự trong bảo vệ ANTT chịu sự quy định của các nhân tố khách quan và chủ quan nhất định. Đây là cơ sở để đánh giá đúng thực trạng thực hiện vai trò của đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự trong bảo vệ ANTT; một số vấn đề đặt ra từ thực trạng để đề xuất những giải pháp nhằm phát huy vai trò của đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự trong bảo vệ ANTT đạt hiệu quả cao.

Chương 3

THỰC TRẠNG THỰC HIỆN VAI TRÒ CỦA ĐỘI NGŨ TRÍ THỨC KHOA HỌC XÃ HỘI VÀ NHÂN VĂN QUÂN SỰ TRONG BẢO VỆ AN NINH TƯ TƯỞNG Ở VIỆT NAM VÀ NHỮNG VẤN ĐỀ ĐẶT RA HIỆN NAY

3.1. Vai trò của đội ngũ trí thức khoa học xã hội và nhân văn quân sự trong bảo vệ an ninh tư tưởng ở Việt Nam hiện nay - Ưu, khuyết điểm và nguyên nhân

3.1.1. Ưu điểm và nguyên nhân

*** Về ưu điểm**

Thực hiện tốt vai trò là lực lượng nòng cốt trong nghiên cứu, vận dụng, phát triển và truyền bá chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh trong quân đội, giúp cho quá trình hoạch định chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước ngày càng sâu sắc và rõ hơn.

Khẳng định được vai trò là lực lượng chủ yếu trong xây dựng, củng cố nền tảng tư tưởng của Đảng trong Quân đội góp phần xây dựng nền quốc phòng toàn dân gắn với thế trận an ninh nhân dân vững chắc.

Luôn thể hiện vai trò xung kích, tiên phong trong cuộc đấu tranh trên mặt trận tư tưởng, lý luận của Đảng, từng bước làm thất bại chiến lược “diễn biến hòa bình”, “phí chính trị hóa” quân đội của các thế lực thù địch; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng, chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ.

Khẳng định được vai trò chủ yếu trong định hướng hệ giá trị, tuyên truyền phản bác các thông tin, quan điểm sai trái, thù địch; xây dựng đời sống chính trị tinh thần và con người mới xã hội chủ nghĩa.

** Nguyên nhân ưu điểm*

Sự nghiệp BVTQ Việt Nam XHCN, trong đó nội dung bảo vệ ANTT đạt được nhiều kết quả quan trọng đã tạo ra tiền đề, điều kiện thuận lợi để đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự tích cực tham gia bảo vệ ANTT.

Sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo chặt chẽ của Đảng, Nhà nước, mà trực tiếp là của QUTW, BQP, TCCT QĐND Việt Nam đối với hoạt động của đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự trong bảo vệ ANTT.

Môi trường làm việc có nhiều thuận lợi cho hoạt động sáng tạo và cống hiến của trí thức KHXH&NV quân sự trong bảo vệ ANTT.

Bản thân đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự luôn nêu cao trách nhiệm, động cơ và sự nỗ lực phấn đấu, tu dưỡng, rèn luyện, trau dồi tư tưởng khoa học, cách mạng của chủ nghĩa Mác-Lênin.

3.1.2. Hạn chế và nguyên nhân

** Về hạn chế*

Một bộ phận chưa khẳng định rõ là lực lượng nòng cốt, chủ yếu, trực tiếp trong nghiên cứu, vận dụng, phát triển và truyền bá chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, góp phần bảo vệ ANTT.

Một bộ phận chưa thể hiện rõ vai trò nòng cốt do còn thiếu các chuyên gia đầu ngành; cũng như năng lực vượt trội, khả năng phản biện, tham mưu, đề xuất và đưa ra chứng kiến về những vấn đề liên quan đến lãnh đạo, chỉ đạo công tác bảo vệ an ninh tư tưởng còn ít.

Một bộ phận chưa có ý thức công hiến, vươn lên và phát huy trí tuệ bản thân; chưa tâm huyết, trách nhiệm trong nghiên cứu khoa học, đánh giá tổng kết thực tiễn, không thường xuyên cập nhật, trau dồi kiến thức chuyên môn; chưa có nhiều đóng góp vào cuộc đấu tranh trên mặt trận tư tưởng, lý luận của Đảng

Khả năng sử dụng ngoại ngữ, khoa học công nghệ hiện đại của đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự còn yếu, trong điều kiện cơ sở vật chất, trang thiết bị bảo đảm còn thiếu, chưa đáp ứng tốt với yêu cầu, nhiệm vụ bảo vệ an ninh tư tưởng ở Việt Nam hiện nay

** Nguyên nhân của những hạn chế*

Một là, từ nhận thức, trách nhiệm của lãnh đạo, chỉ huy, các cơ quan chức năng về vị trí, vai trò đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự trong bảo vệ ANTT có một phần chưa đầy đủ.

Hai là, một số cấp ủy đảng, người chỉ huy chưa thực hiện tốt công tác đào tạo, bồi dưỡng, rèn luyện và phát triển đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự.

Ba là, một bộ phận trong đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự chưa có ý thức vươn lên, tự học, tự rèn luyện, phát huy vai trò của mình trong bảo vệ an ninh tư tưởng.

Bốn là, môi trường công tác và bảo đảm cơ chế chính sách, vật tư trang thiết bị cho đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự trong bảo vệ ANTT có mặt chưa thuận lợi.

3.2. Một số vấn đề đặt ra từ thực trạng thực hiện vai trò đội ngũ trí thức khoa học xã hội và nhân văn quân sự trong bảo vệ an ninh tư tưởng ở Việt Nam hiện nay

Mâu thuẫn giữa yêu cầu cao về nhận thức và trách nhiệm của các chủ thể trong thực hiện vai trò của đội ngũ trí thức khoa học xã

hội và nhân văn quân sự với thực trạng nhận thức và trách nhiệm của các chủ thể hiện nay còn nhiều hạn chế

Mâu thuẫn giữa yêu cầu cao về xây dựng, phát triển bản lĩnh chính trị và năng lực đấu tranh của đội ngũ trí thức khoa học xã hội và nhân văn quân sự với thực tiễn chất lượng đào tạo, rèn luyện bản lĩnh chính trị, phát triển năng lực chuyên môn trong bảo vệ an ninh tư tưởng của đội ngũ này còn nhiều hạn chế

Mâu thuẫn giữa năng lực, trình độ và bản lĩnh của đội ngũ trí thức khoa học xã hội và nhân văn quân sự còn nhiều hạn chế về trình độ chuyên môn, năng lực nghiên cứu với yêu cầu ngày càng cao của nhiệm vụ bảo vệ an ninh tư tưởng

Mâu thuẫn giữa yêu cầu bảo đảm môi trường làm việc khoa học, dân chủ, cơ chế chính sách phù hợp, có tính đãi ngộ và thu hút phát triển nguồn lực của đội ngũ trí thức khoa học xã hội và nhân văn quân sự trong bảo vệ an ninh tư tưởng với điều kiện thực tế bảo đảm hiện nay còn thiếu, chưa đồng bộ, chưa tạo động lực mạnh mẽ để thu hút và phát huy nguồn lực của đội ngũ này.

Kết luận chương 3

Trong những năm qua, vai trò của đội ngũ trí thức khoa học xã hội và nhân văn quân sự trong bảo vệ an ninh tư tưởng ở Việt Nam đã đạt được những thành tựu nổi bật. Tuy nhiên, vẫn còn một số hạn chế, bất cập. Những ưu, khuyết điểm trên xuất phát từ cả những nguyên nhân khách quan và chủ quan, trong đó, nguyên nhân khách quan là quan trọng, nguyên nhân chủ quan là chủ yếu. Thực trạng trên cùng với yêu cầu nhiệm vụ vệ Tổ quốc trong tình hình mới, đặt ra nhiều vấn đề cần quan tâm. Thực trạng và một số vấn đề đặt ra xác định những giải pháp cơ bản nhằm phát huy vai trò của đội ngũ trí thức khoa học xã hội và nhân văn quân sự trong bảo vệ an ninh tư tưởng ở Việt Nam hiện nay.

Chương 4

GIẢI PHÁP PHÁT HUY VAI TRÒ CỦA ĐỘI NGŨ TRÍ THỨC KHOA HỌC XÃ HỘI VÀ NHÂN VĂN QUÂN SỰ TRONG BẢO VỆ AN NINH TƯ TƯỞNG Ở VIỆT NAM HIỆN NAY

4.1. Nâng cao nhận thức và trách nhiệm của các chủ thể đối với việc phát huy vai trò của đội ngũ trí thức khoa học xã hội và nhân văn quân sự trong bảo vệ an ninh tư tưởng ở Việt Nam hiện nay

4.1.1. Nâng cao nhận thức của các chủ thể về vị trí, vai trò của đội ngũ trí thức khoa học xã hội và nhân văn quân sự trong bảo vệ an ninh tư tưởng ở Việt Nam hiện nay

Một là, nâng cao nhận thức về sự cần thiết và yêu cầu phát huy vai trò của đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự trong bảo vệ ANTT ở Việt Nam hiện nay

Hai là, tăng cường công tác giáo dục chính trị tư tưởng nhằm thống nhất nhận thức trong các chủ thể về phát huy vai trò của đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự

4.1.2. Nâng cao trách nhiệm của lãnh đạo, chỉ huy và các chủ thể trong tổ chức phát huy vai trò của đội ngũ trí thức khoa học xã hội và nhân văn quân sự trong bảo vệ an ninh tư tưởng

Một là, nâng cao trách nhiệm của lãnh đạo, chỉ huy các cấp trong lãnh đạo, chỉ đạo phát huy vai trò của đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự trong bảo vệ ANTT.

Hai là, phát huy trách nhiệm của các tổ chức, lực lượng trong việc tổ chức, sử dụng và tạo điều kiện để đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự thực hiện nhiệm vụ bảo vệ ANTT.

4.2. Nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng và phát triển toàn diện đội ngũ trí thức khoa học xã hội và nhân văn quân sự đáp ứng yêu cầu bảo vệ an ninh tư tưởng trong tình hình mới

4.2.1. Nâng cao chất lượng đào tạo và phát triển đội ngũ trí thức khoa học xã hội và nhân văn quân sự

Một là, coi trọng công tác đào tạo, phát triển đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự theo hướng chuẩn hoá, chuyên sâu

Hai là, xây dựng và phát triển đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự trở thành những chuyên gia, nhà khoa học đầu ngành có trình độ lý luận và thực tiễn cao

4.2.2. Nâng cao chất lượng bồi dưỡng bản lĩnh chính trị và năng lực đấu tranh tư tưởng cho đội ngũ trí thức khoa học xã hội và nhân văn quân sự

Một là, đổi mới nội dung và đa dạng hoá hình thức bồi dưỡng năng lực đấu tranh bảo vệ ANTT

Hai là, phát huy tinh thần tự học, tự bồi dưỡng và tự rèn luyện của đội ngũ trí thức khoa học xã hội và nhân văn quân sự

Ba là, gắn bồi dưỡng lý luận với thực tiễn đấu tranh bảo vệ ANTT

4.3. Phát huy tính tích cực, chủ động và sáng tạo của đội ngũ trí thức khoa học xã hội và nhân văn quân sự trong bảo vệ an ninh tư tưởng ở Việt Nam hiện nay

4.3.1. Nâng cao nhận thức và trách nhiệm của chính đội ngũ trí thức khoa học xã hội và nhân văn quân sự trong bảo vệ an ninh tư tưởng ở Việt Nam hiện nay

Một là, nâng cao nhận thức chính trị, trách nhiệm xã hội và tinh thần cống hiến của đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự

Hai là, khơi dậy ý thức vươn lên, tinh thần sáng tạo và khát vọng cống hiến của đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự

Ba là, nâng cao tinh thần cảnh giác cách mạng, ý thức tự học và tự rèn luyện của đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự

4.3.2. Đổi mới nội dung và phương thức hoạt động của đội ngũ trí thức khoa học xã hội và nhân văn quân sự trong bảo vệ an ninh tư tưởng

Một là, thường xuyên đổi mới nội dung nghiên cứu, giảng dạy và đấu tranh tư tưởng của đội ngũ trí thức khoa học xã hội và nhân văn quân sự.

Hai là, đa dạng hóa các hình thức, biện pháp phòng ngừa, phát hiện và đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch.

Ba là, kết hợp chặt chẽ giữa nghiên cứu lý luận với tổng kết thực tiễn trong bảo vệ an ninh tư tưởng.

Bốn là, phát huy sức mạnh tổng hợp của các tổ chức và lực lượng trong hỗ trợ đội ngũ trí thức khoa học xã hội và nhân văn quân sự thực hiện nhiệm vụ bảo vệ an ninh tư tưởng.

4.4. Xây dựng môi trường, cơ chế và điều kiện bảo đảm nhằm phát huy hiệu quả vai trò của đội ngũ trí thức khoa học xã hội và nhân văn quân sự trong bảo vệ an ninh tư tưởng ở Việt Nam hiện nay

4.4.1. Xây dựng môi trường chính trị - tư tưởng và học thuật lành mạnh

Một là, xây dựng tổ chức đảng trong sạch vững mạnh, đơn vị vững mạnh toàn diện.

Hai là, xây dựng môi trường dân chủ khoa học nhằm phát huy trí tuệ và sáng tạo của đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự.

4.4.2. Hoàn thiện cơ chế, chính sách và bảo đảm các điều kiện vật chất cho hoạt động của đội ngũ trí thức khoa học xã hội và nhân văn quân sự

Một là, hoàn thiện cơ chế, chính sách và chế độ đãi ngộ đối với đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự.

Hai là, bảo đảm trang thiết bị, cơ sở vật chất và các điều kiện cần thiết phục vụ hoạt động nghiên cứu, giảng dạy và đấu tranh tư tưởng.

Kết luận chương 4

Để phát huy vai trò của đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự trong bảo vệ ANTT ở Việt Nam hiện nay, cần thực hiện đồng bộ hệ thống các giải pháp. Mỗi giải pháp có vị trí, vai trò khác nhau, nhưng đều rất quan trọng, không thể thiếu. Các giải pháp là một chỉnh thể thống nhất, có quan hệ biện chứng, bổ sung, hỗ trợ cho nhau. Thực hiện đồng bộ các giải pháp trên sẽ tạo sức mạnh tổng hợp, toàn diện, phát huy cao nhất vai trò của đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự trong bảo vệ ANTT ở Việt Nam hiện nay. Đồng thời, căn cứ vào điều kiện, đặc thù của mỗi cơ quan, đơn vị mà vận dụng các giải pháp một cách linh hoạt, sáng tạo, phù hợp, tập trung vào những khâu đột phá, then chốt nhằm mang lại hiệu quả thiết thực.

KẾT LUẬN

1. Trên cơ sở tổng quan tình hình nghiên cứu có liên quan, đề tài “*Vai trò của đội ngũ trí thức khoa học xã hội nhân văn quân sự trong bảo vệ ANTT ở Việt Nam hiện nay*” được tiếp cận dưới góc độ triết học là công trình nghiên cứu độc lập của tác giả, không trùng lặp với các công trình khoa học đã được công bố; đề tài có giá trị lý luận và thực tiễn hiện nay.

2. Đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự là một bộ phận của đội ngũ trí thức Việt Nam, là những người lao động trí óc, có trình độ học vấn cao, có năng lực tư duy độc lập, sáng tạo, có phẩm chất và bản lĩnh chính trị vững vàng, am tường KHXH&NV trong lĩnh vực quân sự và xã hội, tạo ra những sản phẩm vật chất, tinh thần có giá trị trong sự nghiệp xây dựng quân đội, bảo vệ Tổ quốc. Trong bảo vệ an ninh tư tưởng ở Việt Nam hiện nay, đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự có vai trò quan trọng, đóng góp tích cực trong việc nghiên cứu, truyền bá, phát triển chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; là lực lượng tiên phong trong phòng chống, ngăn chặn, phát hiện và đấu tranh làm thất bại những âm mưu, thủ đoạn chống phá của các thế lực thù địch, góp phần giữ vững trận địa chính trị tư tưởng của Đảng trong quân đội.

3. Nhìn một cách tổng quát, bên cạnh những đóng góp to lớn, việc thực hiện vai trò của đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự trong bảo vệ ANTT vẫn còn bộc lộ những hạn chế, chưa tương xứng với tiềm năng của họ, như: Chủ thể nhận thức chưa đầy đủ về vị trí, vai trò cũng như khả năng sáng tạo, trình độ, năng lực nghiên cứu, phát hiện vấn đề mới còn hạn chế, bất cập; thiếu các chuyên gia đầu ngành; một số chưa thật sự tâm huyết, trách nhiệm trong nghiên cứu, đánh giá tổng kết thực tiễn, tích lũy kinh nghiệm.. Những hạn chế đó bắt nguồn từ nhiều nguyên nhân khác nhau, cả nguyên nhân khách

quan và chủ quan. Từ thực trạng đặt ra một số vấn đề trong phát huy vai trò đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự trong bảo vệ ANTT ở Việt Nam hiện nay.

4. Để phát huy có hiệu quả vai trò đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự trong bảo vệ ANTT thời gian tới, cần tăng cường sự lãnh đạo của cấp uỷ đảng, sự quản lý và chỉ huy các cấp; chủ động giáo dục, bồi dưỡng nâng cao trình độ mọi mặt, nhất là năng lực phòng ngừa, phát hiện, ngăn chặn và đấu tranh trong bảo vệ ANTT; chú trọng phát huy tính tích cực, sáng tạo, phấn đấu, rèn luyện của đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự. Trên cơ sở đó, thực hiện đồng bộ các giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả phát huy vai trò của đội ngũ này trong bảo vệ ANTT ở Việt Nam hiện nay.

5. Vai trò và việc phát huy vai trò đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự trong bảo vệ ANTT là vấn đề rộng lớn, có ý nghĩa đặc biệt quan trọng, đòi hỏi phải được nghiên cứu cơ bản, toàn diện, có hệ thống và cần có sự phối hợp của nhiều lĩnh vực khoa học, nhiều cấp, nhiều ngành từ QUTW đến các chi bộ. Từ góc độ triết học, luận án này mới bước đầu khám phá một số vấn đề có ý nghĩa phương pháp luận, cần phải tiếp tục nghiên cứu vai trò của đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự ở nhiều khía cạnh, nhiều lĩnh vực khác nhau.

Trên cơ sở kết quả bước đầu, tác giả luận án sẽ tiếp tục nghiên cứu, bổ sung, phát triển vấn đề này, nhằm góp phần nhỏ bé của mình trong việc phát huy vai trò đội ngũ trí thức KHXH&NV quân sự trong bảo vệ ANTT trước yêu cầu, nhiệm vụ cách mạng mới.